

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 21.8.2014 г.
COM(2014) 529 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА
ЗА ВЗЕТИТЕ И ОТПУСНАТИТЕ ЗАЕМИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПРЕЗ 2013
ГОДИНА

Съдържание

1.	Въведение	3
2.	Операции на Европейския съюз по отпускане на заеми	3
2.1.	Механизъм за подкрепа на платежния баланс	3
2.2.	ЕМФС	6
2.3.	Механизъм за макрофинансова помощ.....	8
2.4.	Механизъм за отпускане на заеми от Евратом.....	9
3.	Операции на Европейския съюз по взимане на заеми.....	9
3.1.	ПБ.....	10
3.2.	ЕМФС.....	10
3.3.	МФП	10
3.4.	Евратом	11
4.	Европейска инвестиционна банка	11
4.1.	Операции на ЕИБ по отпускане на заеми	11
4.2.	Операции на ЕИБ по взимане на заеми	12
5.	Осигуряване на финансова стабилност в еврозоната	12
5.1.	Механизъм за отпускане на заеми за Гърция (МОЗГ).....	12
5.2.	Европейски инструмент за финансова стабилност (ЕИФС).....	13
5.3.	Европейски механизъм за стабилност (ЕМС)	13

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Комисията е задължена всяка година да предоставя информация на Европейския парламент и на Съвета относно използването на различните кредитни инструменти на Европейския съюз.

В настоящия доклад се представят операциите по отпускане на заеми по всеки отделен инструмент, както и съответните операции по взимане на заеми.

Таблица 1: Общ размер (по години) на операциите на Европейския съюз — непогасени суми по главниците (в млн. евро)

	ЕОВС в ликвидация(1) (2)	Евратом (1)	ПБ	МФП	ЕМФС	Общо
2009 г.	214	481	9200	584		10 479
2010 г.	219	466	12 050	500		13 235
2011 г.	225	447	11 400	590	28 000	40 662
2012 г.	183	423	11 400	545	43 800	56 351
2013 г.	179	386	11 400	565	43 800	56 330

(1)Използвани са обменните курсове към 31 декември на всяка от посочените години.

(2)Европейската общност за въглища и стомана (ЕОВС) е в ликвидация от 2002 г. Падежът на последната облигация, емитирана от ЕОВС, е през 2019 г.

2. ОПЕРАЦИИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПО ОТПУСКАНЕ НА ЗАЕМИ

По силата на различни правни актове на Съвета или на Съвета и на Европейския парламент, в зависимост от преследваните цели¹, Комисията предоставя финансова подкрепа на трети държави и на държавите членки под формата на двустранни заеми, финансирани от капиталовите пазари с обезпечение от бюджета на ЕС. Съответствието на финансовата подкрепа за трети държави с общите цели на външната дейност на ЕС се гарантира от Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, подпомаган от Европейската служба за външна дейност (ЕСВД).

2.1. Механизъм за подкрепа на платежния баланс

Съгласно член 143 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и Регламент (ЕО) № 332/2002 на Съвета от 18 февруари 2002 г. за установяване на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на

¹ Подробно представяне на дейностите на Комисията по вземане и отпускане на заеми се намира на адрес http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/index_en.htm.

държавите членки² (Регламент относно платежния баланс) подкрепата за платежния баланс (ПБ) се изразява в отпуснати от Съюза средносрочни заеми. Като цяло тя е в пакет с финансиране от Международния валутен фонд (МВФ) и други международни кредитори като Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) или Световната банка.

Подкрепата за ПБ се отпуска след гласуване с квалифицирано мнозинство от Съвета, като се вземат предвид обстоятелствата при всеки отделен случай. Потенциални получатели на средства са държавите членки извън еврозоната, които изпитват сериозни затруднения с платежния си баланс. Подкрепата има за цел да облекчи ограниченията във връзка с външното финансиране на държавата членка получател и да възстанови доброто състояние на платежния ѝ баланс. Тя се изплаща при изпълнение на условията на икономическата политика, за които е взето решение от Съвета, след консултация с Икономическия и финансов комитет (ИФК) по проектопрограмата за макроикономически мерки, и които се договарят между Комисията и държавата членка получател в меморандум за разбирателство (МР) преди сключването на договора за заем. Правят се редовни прегледи на трайното спазване на мерките, заложи в макроикономическата програма, което се явява и условие за изплащането на следващите траншове. От името на Европейския съюз Комисията набира необходимите средства на капиталовите пазари.

Комисията редовно докладва на ИФК и на Съвета за прилагането на Регламента относно ПБ.

Механизмът за подкрепа на платежния баланс бе задействан отново през 2008 г. в отговор на международната икономическа и финансова криза, като в крайна сметка през май 2009 г.³ максималният му размер бе увеличен от 12 млрд. евро на 50 млрд. евро, за да може ЕС да реагира бързо при допълнителна необходимост от подкрепа за платежния баланс. Към 31 декември 2013 г. бе поето задължение за отпускането на общо 18 млрд. евро за Унгария⁴, Латвия⁵ и Румъния⁶, от които бяха преведени 13,4 млрд. евро.

На 31 март 2013 г. изтече срокът на превантивната финансова помощ (ПФП) за Румъния в размер на 1,4 млрд. евро⁷, без тя да бе усвоена.

През 2013 г. Съветът прие втора програма за ПФП на Румъния⁸ в размер на 2 млрд. евро. Плащания по нея могат да бъдат искани до 30 септември 2015 г.

² ОВ L 53, 23.2.2002 г., стр. 1.

³ Регламент (ЕО) № 431/2009 на Съвета от 18 май 2009 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 332/2002 за установяване на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на държавите членки (ОВ L 128, 27.5.2009 г., стр. 1).

⁴ Решение 2009/102/ЕО на Съвета от 4 ноември 2008 г. за предоставяне на средносрочна финансова помощ от Общността на Унгария (ОВ L 37, 6.2.2009 г., стр. 5).

⁵ Решение 2009/290/ЕО на Съвета от 20 януари 2009 г. за предоставяне на средносрочна помощ от Общността на Латвия (ОВ L 79, 25.3.2009 г., стр. 39).

⁶ Решение 2009/459/ЕО на Съвета от 6 май 2009 г. за предоставяне на средносрочна финансова помощ от Общността на Румъния (ОВ L 150, 13.6.2009 г., стр. 8).

⁷ Решение 2011/288/ЕС на Съвета от 12 май 2011 г. за предоставяне на превантивна средносрочна финансова помощ от ЕС на Румъния (ОВ L 132, 19.5.2011 г., стр. 15).

През 2013 г. по механизма за подкрепа за платежния баланс не са извършвани плащания.

⁸

Решение 2013/531/ЕС на Съвета от 22 октомври 2013 г. за предоставяне на превантивна средносрочна финансова помощ от Съюза на Румъния (ОВ L 286, 29.10.2013 г., стр. 1).

Таблица 2: Подкрепа за платежния баланс към 31.12.2013 г. (в млрд. евро)

Държава	Одобрена сума	Преведена сума	Възстановена сума	Непогасена сума	Среден срок на матуритета на заема (години)
Унгария	6,5	5,5	2,0	3,5	5,0
Латвия	3,1	2,9	0	2,9	6,6
Румъния	5,0	5,0	0	5,0	7,0
Румъния (ПФП)	1,4	0	0	0,0	0
Румъния (ПФП)	2,0	0	0	0,0	0
Общо	18,0	13,4	2,0	11,4	

Операции, извършени след 31 декември 2013 г.

През април 2014 г. Латвия възстанови 1 млрд. евро.

Подробна информация за операциите в подкрепа на платежния баланс се намира на следния [електронен адрес:](http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/balance_of_payments/index_en.htm)
http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/balance_of_payments/index_en.htm

2.2. ЕМФС

На основание член 122, параграф 2 от ДФЕС⁹ с Регламент (ЕС) № 407/2010 на Съвета от 11 май 2010 г. бе създаден Европейският механизъм за финансово стабилизиране (ЕМФС). ЕМФС е изцяло финансиран от бюджета на ЕС и има общ кредитен капацитет до 60 млрд. евро.

Потенциалните получатели на помощта по ЕМФС са държавите членки, които са изправени пред затруднения в резултат на сериозно влошаване на международната икономическа и финансова конюнктура. Използването на ЕМФС е обвързано с удовлетворяването на определени условия по договорената в меморандум за разбирателство, сключен между Комисията и държавата членка получател, програма за икономически и финансови мерки. Процесът на взимане на решения е сходен на следвания при подкрепата за платежния баланс. В рамките на оценката на финансовите нужди и мониторинга на изпълнението на програмата Комисията в консултация с Европейската централна банка (ЕЦБ) поне веднъж на шест месеца оценява общите условия на икономическата политика, заложили в програмата за икономически и финансови мерки, и на всеки три месеца проверява изпълнението от държавата членка

⁹ В член 122, параграф 2 от ДФЕС се предвижда финансова подкрепа за държави членки, които изпитват трудности поради извънредни обстоятелства извън техния контрол.

на условията за икономическа политика, с които е обвързана подкрепата. Ако в програмата за икономически и финансови мерки се налагат промени, те се обсъждат с държавата членка получател. По предложение на Комисията Съветът взима решение с квалифицирано мнозинство за евентуално коригиране на първоначалните общи условия на икономическата политика и одобрява актуализираната програма за икономически и финансови мерки, подготвена от държавата членка получател.

ЕМФС бе задействан през 2011 г. за Ирландия¹⁰ и Португалия¹¹ с поемането на задължение за отпускането на заеми в размер съответно до 22,5 млрд. евро и 26 млрд. евро. Общият размер на поетите задължения, включително по линия на ЕИФС и с участието на МВФ и други държави членки, е съответно 85 млрд. евро и 78 млрд. евро.

Таблица 3: Разбивка на поетите задължения (в млрд. EUR)

Държава	ЕМФС	ЕИФС	МВФ	Други	Общо
Ирландия	22,5	17,7	22,5	22,3*	85,0
Португалия	26,0	26,0	26,0		78,0
Общо	48,5	43,7	48,5	22,3	163,0

* 4,8 млрд. евро от други държави членки (Обединеното кралство, Швеция и Дания) и 17,5 млрд. евро от ирландската държава.

Откакто се прилага механизмът, бе решено при всички заеми да бъде намален лихвеният марж и удължен матуритетът.

През 2013 г. по ЕМФС не бяха извършвани плащания.

Остатъчната сума по инструмента в края на 2013 г. възлиза на 43 800 млн. евро (Ирландия: 21 700 млн. евро, Португалия: 22 100 млн. евро).

Операции, извършени след 31 декември 2013 г.

През март 2014 г. бяха преведени 1,8 млрд. евро на Португалия и 800 млн. евро на Ирландия (последен транш).

Ирландия приключи програмата за финансова помощ на ЕС/МВФ през декември 2013 г., а Португалия я напусна през май 2014 г.

Подробна информация за операциите на ЕМФС се намира на следния електронен адрес: http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/efsm/index_en.htm

¹⁰ Решение за изпълнение 2011/77/ЕС на Съвета от 7 декември 2010 г. за предоставяне на финансова помощ за Ирландия от страна на Съюза (ОВ L 30, 4.2.2011 г., стр. 34).

¹¹ Решение за изпълнение 2011/344/ЕС на Съвета от 30 май 2011 г. за предоставяне на финансова помощ за Португалия от страна на Съюза (ОВ L 159, 17.6.2011 г., стр. 88).

2.3. Механизъм за макрофинансова помощ

Макрофинансовата помощ (МФП) се предоставя на държавите кандидатки, държавите потенциални кандидатки и съседните на ЕС държави, за да ги подпомогне да преодолеят краткосрочните трудности при платежния си баланс и да стабилизират публичните си финанси, както и за да насърчи структурното им реформиране. МФП се предоставя извънредно и временно и се основава на строги изисквания по отношение на икономическата политика. Операциите на МФП по предоставяне на заеми обикновено допълват консолидационните програми на МВФ. МФП може да се отпуска под формата на заеми и/или безвъзмездни средства.

Ако държава получател не изпълни задълженията си, Комисията може да прибегне до Гаранционния фонд за външни дейности¹²; тогава погасяването на съответния отпуснат от Комисията заем става със средства от него¹³.

През 2013 г. приключи одобрената през 2009 г. МФП за Босна и Херцеговина¹⁴, възлизаща общо на 100 млн. евро под формата на заеми. Тя бе изплатена на два равни транша от 50 млн. евро през февруари и септември 2013 г.

На 12 август 2013 г. Европейският парламент и Съветът решиха да включат в механизма Грузия, като ѝ предоставиха МФП с максимален размер 46 млн. евро (до 23 млн. евро под формата на безвъзмездни средства и до още 23 млн. евро — под формата на заеми) и максимален матуритет 15 години¹⁵. По нея средства все още не са преведени.

На 22 октомври 2013 г. Европейският парламент и Съветът решиха да включат в механизма Киргизката република, като ѝ предоставиха МФП с максимален размер 30 млн. евро (до 15 млн. евро под формата на безвъзмездни средства и до още 15 млн. евро — под формата на заеми) и максимален матуритет 15 години¹⁶. По нея средства все още не са преведени.

На 11 декември 2013 г. Европейският парламент и Съветът решиха да включат в механизма Йордания¹⁷, като за покриване на нуждите на платежния ѝ баланс, определени в програмата на МВФ, ѝ предоставиха МФП под формата на заеми с

¹² Вж. Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета относно създаване на Гаранционен фонд за външни дейности (ОВ L 145, 10.6.2009 г., стр. 10). Досега по заемите в рамките на МФП не е регистрирано просрочено плащане.

¹³ Въпреки че погасяването на заема се покрива като цяло от бюджета на ЕС, Гаранционният фонд действа като ликвиден буфер, който защитава бюджета на ЕС срещу риска от предявяване на вземания в резултат на просрочени плащания. За доклада относно работата на фонда вж. СОМ(2014) 214 и придружаващия работен документ на службите на Комисията SEC(2014) 129.

¹⁴ Решение 2009/891/ЕО на Съвета от 30 ноември 2009 г. за предоставяне на макрофинансова помощ на Босна и Херцеговина (ОВ L 320, 5.12.2009 г., стр. 6).

¹⁵ Решение № 778/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 12 август 2013 г. за предоставяне на допълнителна макрофинансова помощ на Грузия (ОВ L 218, 14.8.2013 г., стр. 15).

¹⁶ Решение № 1025/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. за предоставяне на макрофинансова помощ на Киргизката република (ОВ L 283, 25.10.2013 г., стр. 1).

¹⁷ Решение № 1351/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за предоставяне на макрофинансова помощ на Хашемитското кралство Йордания (ОВ L 341, 11.12.2013 г., стр. 4).

максимален размер 180 млн. евро и максимален матуритет 15 години. По нея средства все още не са преведени.

Операции, извършени след 31 декември 2013 г.

На 14 април 2014 г. Съветът реши да включи в механизма Украйна¹⁸, като за покриване на спешните нужди на платежния ѝ баланс, определени в подкрепената от МВФ икономическа програма на правителството, ѝ предоставиха МФП под формата на заеми с максимален размер 1 млрд. евро и максимален матуритет 15 години. Първият транш от 500 млн. евро бе изплатен през юни 2014 г.

С оглед прилагането на одобрената през 2010 г. МФП за Украйна¹⁹, която, заедно със средствата по одобрената през 2002 г. предишна операция²⁰, възлиза на 610 млн. евро под формата на заеми, на срещата на върха Украйна-ЕС през февруари 2013 г. бе подписан меморандум за разбирателство. Първият транш от 100 млн. евро бе изплатен в средата на май 2014 г.

Подробна информация за операциите по линия на МФП има в годишния Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно предоставянето на макрофинансова помощ за трети държави²¹, както и на следния електронен адрес: http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/macro-financial_assistance/index_en.htm.

2.4. Механизъм за отпускане на заеми от Евратом

Механизмът за отпускане на заеми от Евратом може да се използва за финансиране на проекти в държавите членки (Решение 77/270/Евратом на Съвета) или в някои трети държави — Украйна, Русия и Армения (Решение 94/179/Евратом на Съвета).

През 1990 г. Съветът определи максимална граница за заемите 4 млрд. евро. От тях вече са одобрени около 3,7 млрд. евро, от които са преведени 3,4 млрд. евро. Съветът прикани Комисията да предложи нов таван за отпускане на заеми, след като одобреният размер достигне 3,8 млрд. евро.

В подкрепа на програмата на Украйна за повишаване на безопасността на атомните електроцентрали, през 2013 г. Комисията прие Решение С(2013) 3496 за предоставяне на страната на заем по Евратом в размер до 300 млн. евро. Кредитното споразумение бе подписано през август 2013 г. Заемът ще влезе в сила, след като бъдат задоволително изпълнени всички условия за ефективност. Успоредно с това през март 2013 г. бе одобрен заем от ЕБВР в размер на 300 млн. евро.

3. ОПЕРАЦИИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПО ВЗИМАНЕ НА ЗАЕМИ

С цел да се финансират отпусканите заеми, одобрени от Съвета, Комисията е оправомощена да заема средства от капиталовите пазари от името на Европейския съюз

¹⁸ Решение 2014/215/ЕС на Съвета от 14 април 2014 г. за предоставяне на макрофинансова помощ на Украйна (ОВ L 111, 15.4.2014 г., стр. 85).

¹⁹ Решение № 388/2010/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2010 г. за предоставяне на макрофинансова помощ на Украйна (ОВ L 179, 14.7.2010 г., стр. 1).

²⁰ Решение 2002/639/ЕО на Съвета от 12 юли 2002 г. за предоставяне на допълнителна макрофинансова помощ на Украйна (ОВ L 209, 6.8.2002 г., стр. 22).

²¹ COM(2013) 426 и SWD(2013)211.

и Евратом. Взимането и отпускането на заеми се извършва под формата на операции от вида „back-to-back“ (със сходни условия), с което се гарантира, че бюджетът на ЕС не поема лихвен или валутен риск²². На оставащите за изплащане задължения по получени заеми съответстват оставащите за събиране вземания по отпуснати такива.

3.1. ПБ

През 2013 г. по линия на механизма за подкрепа на платежния баланс не са взимани заеми от пазара.

В края на 2013 г. общият размер на наличните набрани за ПБ средства бе 11,4 млрд. евро.

3.2. ЕМФС

През 2013 г. по линия на ЕМФС не са взимани заеми от пазара.

В края на 2013 г. общият размер на неизплатените средства, набрани за ЕМФС, бе 43,8 млрд. евро.

3.3. МФП

През 2013 г. приключи одобрената през 2009 г. МФП за Босна и Херцеговина, възлизаща общо на 100 млн. евро под формата на заеми. Тя бе изплатена на два равни транша от 50 млн. EUR през февруари и септември 2013 г.

В края на 2013 г. общият размер на неизплатените средства, набрани за МФП, бе 565 млн. евро.

Таблица 4: Частно пласиране на ценни книжа, извършено от ЕС през 2013 г. (в млн. евро)

Държава	Описание	Дата на емисията	Падеж	Размер
Босна и Херцеговина	EMTN EU 2000/2023	4.2.2013 г.	10.2.2023 г.	50
Босна и Херцеговина	SSD EU 1991/2023	19.9.2013 г.	26.9.2019 г. (10M) 28.9.2020 г. (10M) 27.9.2021 г.	50

²²

Регламентът за ЕМФС позволява прибегването до предварително финансиране, тъй като оправомощава Комисията „да предприема заемане на средства на капиталовите пазари или от финансови институции в най-подходящия момент между планираните изплащания, така че да оптимизира разходите по финансирането и да запази репутацията си на емитент на Съюза на пазарите.“ Произтичащите от това разходи обаче се поемат от заемополучателя.

			(10M)	
			26.9.2022 г. (10M)	
			26.9.2023 г. (10M)	
Общо				100

3.4. Евратом

През 2013 г. нямаше операции по взимане на заеми от името на Евратом.

4. ЕВРОПЕЙСКА ИНВЕСТИЦИОННА БАНКА

4.1. Операции на ЕИБ по отпускане на заеми

ЕИБ финансира *пряко* индивидуални инвестиционни проекти или *чрез финансови посредници* — по-малки по мащаб проекти на МСП или на местните власти и общините. ЕИБ осигурява също и обезпечения по заеми, както и техническа помощ и рисков капитал.

През 2013 г. ЕИБ подписа споразумения за финансиране на обща стойност 71,7 млрд. евро (спрямо 52,2 млрд. евро през 2012 г.).

Финансирането в държавите — членки на ЕС възлезе на 64 млрд. евро. Тази сума не е обезпечена с гаранция от ЕС. Извън ЕС бяха договорени 7,7 млрд. евро, от които 4,4 млрд. евро в рамките на външния мандат на ЕИБ, обезпечени с гаранции от ЕС.

През 2013 г. ЕИБ за първи път предприе увеличение на капитала си. В резултат на влизането в сила в края на 2012 г. на решението на държавите членки да увеличат внесения капитал на ЕИБ с 10 млрд. евро, се очаква през 2013—2015 г. размерът на отпуснатите от нея заеми да нарасне с 60 млрд. евро.

Гаранцията на ЕС, предоставена до 31 декември 2013 г. по силата на Решение № 1080/2011/ЕС, бе автоматично удължена с 6 месеца, тъй като новото решение за предоставяне на гаранция от ЕС за операциите на ЕИБ извън ЕС тогава още не бе прието.

На 16 април 2014 г. Европейският парламент и Съветът приеха новото решение за предоставяне на гаранция от ЕС за операциите на ЕИБ извън ЕС²³. Размерът на общия мандат е 27 млрд. евро (плюс допълнителна незадължителна сума от 3 млрд. евро, която може да бъде задействана след средносрочния преглед).

²³ Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за предоставяне на гаранция от ЕС на Европейската инвестиционна банка за загуби по операции по финансиране на инвестиционни проекти извън Съюза (ОВ L 135, 8.5.2014 г., стр. 1).

Операциите на ЕИБ по финансиране оказват въздействие върху бюджета на ЕС, когато са обезпечени с гаранция от ЕС. Такъв е случаят със:

- операциите на ЕИБ по финансиране, извършени в рамките на външния мандат (обхващащ държавите в процес на присъединяване, съседните и партньорските държави, Азия и Латинска Америка, Южна Африка, както и мандата по изменението на климата). Това финансиране се ползва с гаранция от бюджета на ЕС, покриваща риска от кредитно неизпълнение от държавата заемополучател или политическия риск. Отделен доклад за дейността на ЕИБ по външно кредитиране през 2013 г. ще бъде изготвен от Комисията през второто полугодие на 2014 г.
- механизмите за финансиране с поделение на риска, включващи използването на бюджета на ЕС за подпомагане на политиките на ЕС (например механизмът за финансиране с поделение на риска за научноизследователски и развойни проекти и инициативата за облигации за проекти).

4.2. Операции на ЕИБ по взимане на заеми

Предвид пазарната нестабилност, рискът от трудности при набирането на средства остана висок през цялата година, особено при големите сделки. Стабилното търсене на облигации на ЕИБ първоначално доведе до стесняване на по-краткосрочните спредове, особено в евро. Рейтинговите агенции запазиха оценката AAA на банката въз основа на плановете ѝ за увеличаване на капитала.

През 2013 г. дейността на ЕИБ по вземане на заеми²⁴ възлезе на 72,4 млрд. евро със среден матуритет 8,2 години.

5. ОСИГУРЯВАНЕ НА ФИНАНСОВА СТАБИЛНОСТ В ЕВРОЗОНАТА

В отговор на глобалната икономическа и финансова криза държавите членки от еврозоната одобриха мерки за запазване на финансовата стабилност в еврозоната и в Европа като цяло. Тези мерки са описани по-долу. Те не са обезпечени с гаранция от бюджета на ЕС. Допълнителна информация за трите действащи механизма се намира на следния електронен адрес:
http://ec.europa.eu/economy_finance/assistance_eu_ms/index_en.htm

5.1. Механизъм за отпускане на заеми за Гърция (МОЗГ)

След като на 2 май 2010 г. финансовите министри от еврозоната с единодушие се съгласиха²⁵ да окажат подкрепа на Гърция, за тази цел бе създадена тригодишна съвместна програма с МВФ, съдържаща финансов пакет в размер на 110 млрд. евро. Програмата бе придружена от строги изисквания по отношение на провежданата политика²⁶, договорени с гръцките власти от Комисията и МВФ с участието на ЕЦБ.

²⁴ Източник: EIB 2013 Analytical report.

²⁵ Подкрепата се предоставя чрез двустранни заеми от останалите държави членки от еврозоната, обединени в пакет от Комисията, съгласно условията, описани в изявлението им от 11 април 2010 г.

²⁶ Основните елементи на изискванията по отношение на политиката са заложили в Решение на Съвета от 10 май 2010 година, отправено към Гърция с оглед засилване и задълбочаване на фискалния надзор и за предизвестие за Гърция за предприемане на преценените за необходими мерки за коригирането на прекомерния дефицит (2010/320/ЕС). Условията са по-подробно

Заемите, отпуснати от държавите членки от еврозоната и МВФ по тази първа програма, възлязоха съответно на 52,9 млрд. EUR и 20,1 млрд. евро. Финансовите условия на механизма бяха изменени през декември 2012 г. (удължаване на матуритета, намаляване на маржа).

На 14 март 2012 г. министрите на финансите на държавите от еврозоната и МВФ одобриха втората програма за икономически корекции, като бяха добавени 130 млрд. евро към непреведените суми на първата програма. Тази втора програма предвижда следователно обща финансова помощ в размер на 164,5 млрд. евро, като МВФ допринася с 19,8 млрд. евро. Докато първата програма бе създадена като споразумение между кредиторите с централизиране на двустранните заеми, отпуснати от подкрепящите държави членки от еврозоната, като Комисията осигури координация и управление, втората се финансира от Европейския инструмент за финансова стабилност.

5.2. Европейски инструмент за финансова стабилност (ЕИФС)

Европейският инструмент за финансова стабилност (ЕИФС) бе създаден от държавите членки от еврозоната като регистрирано в Люксембург дружество, което е тяхна собственост, с решения, взети на 9 май 2010 г. в рамките на Съвета по икономически и финансови въпроси и в сила от 7 юни 2010 г.

Той беше замислен като временен спасителен механизъм за предоставяне на заеми на изпаднали в затруднение държави членки от еврозоната чрез емитиране на облигации, гарантирани от държавите членки от еврозоната. През октомври 2010 г. бе решено да се създаде постоянен спасителен механизъм — Европейският механизъм за стабилност (ЕМС), който влезе в сила на 27 септември 2012 г. **Считано от 1 юли 2013 г.**, ЕИФС не може повече да участва в нови програми за финансиране или да сключва нови кредитни споразумения. Въпреки това дейността му продължава в рамките на текущите програми за Гърция, Португалия и Ирландия, където той е кредитор (заедно с МВФ и някои държави членки).

5.3. Европейски механизъм за стабилност (ЕМС)

На 8 октомври 2012 г. официално влезе в сила новият постоянен механизъм за действие при кризи — ЕМС. Считано от 1 юли 2013 г., ЕМС е постоянният механизъм за отговор на новите искания за финансова помощ от държавите членки на еврозоната.

Фактическият му капацитет за отпускане на заеми е 500 млрд. евро. Общият записан капитал възлиза на 702 млрд. евро, като внесенят капитал от държавите членки от еврозоната е 80 млрд. евро (със срок на внасяне до края на първото полугодие на 2014 г.), а изискуемият — 622 млрд. евро.

ЕМС (заедно с МВФ) осигури финансова помощ на Кипър за преодоляване на дисбалансите във финансовия сектор, както и на Испания — за рекапитализиране на банковия сектор.

описани в меморандума за разбирателство, сключен между гръцките власти и Комисията от името на държавите членки от еврозоната.